

Sygn. akt VIRCa 240/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Schubert (spr.)

Sędziowie: SO Aneta Szwedowska

SR del do SO Arkadiusz Rokicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. H.**

przeciwko **M. H.** reprezentowanej przez opiekuna prawnego E. S.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

oraz z powództwa wzajemnego **M. H.** reprezentowanej przez opiekuna prawnego E. S.

przeciwko **Z. H.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji opiekuna prawnego E. S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Mrągowie

z dnia 25 czerwca 2013 roku

sygn. akt III RC 118/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że podwyższa alimenty zasądzone od Z. H. na rzecz M. H. wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie III RC 60/12 z kwoty po 250 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie, płatne na dotychczasowych warunkach płatności, poczynając od dnia 24 czerwca 2013 roku;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. odstępuje od ściągnięcia od powoda-pozwanego wzajemnego Z. H. opłaty od zasądzonych alimentów;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje klauzulę wykonalności.

Sygn. akt VI RCa 240/13

UZASADNIENIE

Powód Z. H., będący jednocześnie pozwanym wzajemnym, wniósł o uchylenie ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego nałożonego na niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie w sprawie III RC 60/12. W uzasadnieniu podał, że utracił prawo do zasiłku i jest osobą bezrobotną. Wskazał również na zły stan zdrowia, który utrudnia mu uzyskanie jakichkolwiek dochodów i powoduje konieczność zakupu leków.

Opiekun prawny pozwanej wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu podała, że powód nie interesuje się losem swojej córki, nie widział jej od 1975 roku. Podkreśliła, że pozwana od 2004 roku jest całkowicie ubezwłasnowolniona, jest inwalidką I grupy, od marca 2009 roku jest karmiona dojelitowo. Wymaga całodobowej opieki, specjalistycznych sprzętów, jedzenia, odzieży. Następnie opiekun prawny pozwanej wniosła w jej imieniu powództwo wzajemne. W pozwie domagała się od powoda – pozwanego wzajemnego zasądzenia alimentów w podwyższonej wysokości 1000 złotych. Podała, że po złożeniu odpowiedzi na pozew, powzięła informację, że powód ciągle pracuje zarobkowo w kraju i za granicą, prowadząc prace remontowo – budowlane. Tak więc opisana przez niego sytuacja życiowa i materialna różni się diametralnie od tej, którą przedstawił on w pozwie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 roku w sprawie III RC 118/13 oddalił powództwo oraz oddalił powództwo wzajemne.

Zdaniem Sądu Rejonowego, po żadnej ze stron nie doszło do zmian, które powinny skutkować ustaleniem wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego lub podwyższeniem alimentów. W ocenie Sądu I instancji, schorzenia na które powołuje się powód, były brane pod uwagę już podczas ostatniego postępowania w przedmiocie alimentów i nie jest to nowa okoliczność. Również jego sytuacja rodzinna nie uległa zmianom, zaś nową okolicznością jest natomiast fakt, iż obecnie nie pobiera on już zasiłku dla bezrobotnych. Jednak podejmuje się on prac dorywczych. Ponadto zasiłek dla bezrobotnych był okresowy, powód winien liczyć się z faktem, iż po dacie do której miał przyznany w/w zasiłek, pozostanie bez stałego świadczenia. Zdaniem Sądu, również w sytuacji pozwanej będącej jednocześnie powódka wzajemną również nie zaszły istotne zmiany. Jej stan zdrowia od daty ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów nie uległ znacznemu pogorszeniu. Wymaga ona nadal stałej opieki, przyjmowania leków, dużej ilości bielizny. Sąd Rejonowy podkreślił, że powód w żaden sposób na co dzień nie interesuje się dzieckiem, które jest chore, kalekie, uzależnione od pomocy osób trzecich. Reasumując, w ocenie Sądu kwota obecnie zasądzonych alimentów przystaje do potrzeb pozwanej powódki wzajemnej oraz do możliwości finansowych powoda/pozwanego wzajemnego.

Apelację od powyższego wyroku wniosła reprezentowana przez matkę E. S., pozwana - powódka wzajemna. Zażądała zmiany zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie powództwa wzajemnego w całości, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zdaniem skarżącej zaskarżony wyrok jest niesprawiedliwy, gdyż nie uwzględnia jej bardzo trudnej sytuacji życiowej. Podniosła, że powód uchyła się od wykonania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Podkreśliła, że powód pracuje dorywczo i posiada wystarczające środki aby alimentować córkę w podwyższonej kwocie, tym bardziej jeśli się uwzględni, że nie interesuje się jej losem. Nadto wskazała, że stan zdrowia pozwanej – powódki wzajemnej, w ciągu ostatniego roku znacznie się pogorszył. Zdaniem skarżącej, kwota 250 złotych alimentów nie jest świadczeniem wygórowanym, tym bardziej jeśli się uwzględni nakład pracy matki pozwanej, jaki wkłada ona do opieki nad córką.

Powód – pozwany wzajemny w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie. Podniósł, że stan jego zdrowia uniemożliwia mu podjęcie pracy zarobkowej i w związku z tym nie posiada tak korzystnej sytuacji materialnej, jak przedstawiono to w apelacji. Wskazał, że jego rodzina utrzymuje się jedynie z 990 złotych renty, zaś on sam jest w stanie utrzymać się jedynie pożyczając pieniądze od rodziny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja opiekuna prawnego E. S. jest częściowo zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wprawdzie prawidłowo ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie, tym niemniej na podstawie tak poczynionych ustaleń wysnuł wnioski, których to Sąd Okręgowy nie jest w stanie w pełni zaaprobować. Przede

wszystkim podkreślić należy, że rację ma skarżąca, która wskazując na bardzo skomplikowaną sytuację życiową pozwanej – powódki wzajemnej, żądała podwyższenia od powoda – pozwanego wzajemnego alimentów. Dotychczas ustalone alimenty, w wysokości 250 złotych miesięcznie nie są wystarczające aby zabezpieczyć usprawiedliwione potrzeby pozwanej – powódki wzajemnej. Podkreślić w tym miejscu z całą stanowczością należy, że powód praktycznie nie interesuje się losem córki, nie uczestniczy w jej wychowaniu i opiekowaniu się nią, zaś jedynie łoży na jej utrzymanie, ustalone sądownie alimenty. Finansowy udział powoda w utrzymaniu córki, w dotychczas ustalonej wysokości, jest zdecydowanie niewystarczający w stosunku do środków jakie niezbędne są do utrzymania pozwanej oraz nakładu pracy, jaki osobiście świadczy matka pozwanej. Przedstawione w pozwie zestawienie stałych wydatków związanych z utrzymaniem pozwanej, w ocenie Sądu w pełni wiarygodne, przy uwzględnieniu postawy powoda, jednoznacznie wskazują za koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku i zwiększeniu alimentów zasądzonych na rzecz M. H.. Odrębną natomiast kwestią jest zweryfikowanie sytuacji materialnej powoda – pozwanego wzajemnego, a co za tym idzie jego możliwości zarobkowych. Zdaniem Sądu Okręgowego, deklarowana przez niego sytuacja materialna, nie jest aż tak niekorzystna, aby uniemożliwiała mu na alimentowanie córki w podwyższonej wysokości. Sąd Okręgowy ustalając nową wysokość alimentów miał na uwadze wiek powoda, posiadane przez niego schorzenia oraz fakt, że nie wykonuje on stałej pracy zarobkowej. Jednak z przedłożonych dowodów wynika jednoznacznie, że pracuje on wraz z synem dorywczo wykonując prace remontowe na nazwisko osoby trzeciej, a zatem uzyskuje dochody.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał za zasadne zobowiązać powoda-pozwanego wzajemnego dołożenia na rzecz córki alimentów w wyższej, aniżeli dotychczas ustalonej wysokości. Alimenty w kwocie po 400 złotych miesięcznie pozostają w zasięgu możliwości zarobkowych powoda, a nadto znacznie poprawią sytuację materialną pozwanej – powódki wzajemnej, w większym stopniu zabezpieczając realizację jej usprawiedliwionych potrzeb.

Z tych też powodów, Sąd na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że podwyższył alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie III RC 60/12 z kwoty po 250 złotych miesięcznie do kwoty po 400 złotych miesięcznie, płatne na dotychczasowych warunkach płatności, poczynając od dnia 24 czerwca 2013 roku (punkt I wyroku).

Konsekwencją powyższego orzeczenia, było oddalenie w oparciu o przepis art. 385 kpc, apelacji w pozostałej części (punkt II wyroku).

W punkcie III orzeczono na podstawie art. 113 ust. 4 Ustawy o kosztach sądowych sprawach cywilnych.

Orzeczenie w punkcie IV oparto o przepis art. 781 § 1 i 782 § 1 kpc.